

AJANKOHTAISTA SUOMEKSI

2021-01-30

Programmanus

av Heidi Liekola

Moikka ja tervetuloa kuuntelemaan yläasteikäisille suunnattua UR:n ohjelmaa *Ajankohtaista suomeksi*. Minä olen Heidi Liekola, ja tämän ohjelman teemana on medialukutaito seuraavin aihein:

Ruotsinsuomalaisnuorten kokemuksia podcastin teosta
Suomalaisnuoret pohtivat luotettavia tiedonlähteitä
Ja lopuksi kuuntelemme uutta suomalaista musiikkia

Ruotsinsuomalaisnuorten kokemuksia podcastin teosta

Ruotsin radion Bastupsykos –podcast suuntautuu teini-ikäisille ruotsinsuomalaisnuorille. Tekijät itse ovat ruotsinsuomalaisia lukiolaisia. Podin sisällön suunnittelu ja tekeminen on täysin nuorten omalla vastuulla, kertovat Antonia ja Lovisa:

Antonia

Me ollaan päätetty, että kaikki tulee kahden idean kanssa meidän kokouksiin, kun me kirjoitetaan manus. Se toimii tosi hyvin ja sitten se on just sitä, että me kerätään meidän omista elämästä innehåll.

Lovisa

Nyt tänään me puhutaan sisustuksista, niin se mun mielestä on aika kiinnostavaa.

Helmin mukaan ohjelmassa kuuluu tekijöiden ruotsinsuomalaisuus:

Helmi

No me puhutaan paljon siitä, että me ollaan kaikki käyty ruotsinuomalaista koulua ja se ero ruotsinsuomalaisesta koulusta lukioon, että miltä se on tuntunut.

Ohjelmasta

- Mä oon ainakin huomannut, että mä en voi käyttää kaikkia sanoja mitä mä muuten käyttäisin. Yksi erittäin hyvä esimerkki on, että mä en voi sanoa 'penaali'. Ruotsiksi kukaan ei ole ymmärtänyt, kaikki

kokemus
erfarenhet
suuntautua
rikta sig
sisältö
innehåll
suunnittelu
planering
vastuu / vastuulla
ansvar / på någons
ansvar
kokous
möte
kerätä
samla
sisustus,
sisustaminen
inredning
m(in)un mielestä
jag tycker, enligt
mig
kuulua
höras
ero
skillnad
tuntua
känns
käyttää
använda
ihmetellä
undra
koulutyö

ihmettelee mistä mä puhun. Se on pennskrin, mä en oo ikinä käyttäny sitä sanaa.

- Mulla on just sama.

- Kuka sanoo joku "pennskrin"?

- Se on aika nihru.

(Naurua)

Podcastin tekeminen on auttanut myös koulutyössä, kertovat Viktoria, Isak ja Sara.

Viktoria

Mun mielestä musta on tullu vähän parempi puhuja, ja mä huomaan, että jos pitää pitää puheita koulussa niin se on paljon helpompaa nyt, kun me ollaan pidetty tätä podcastia käynnissä.

Isak

Mullakin on just toi sama, että mä osaan suunnitella miten mä puhun puheita hirveen paljon paremmin nyt kun ennen. Ja mä oon oppinut myös tästä podcastin tekemisestä ihan hirveesti.

Sara

Myös tää et, suunnitteleminen tähän etukäteen, niin kaikki ryhmätyöt sujuu paremmin. Paljon eri aspekteja.

skolarbete
puhuja / puhe
talare / tal
oppia
lära sig
etukäteen
i förväg / på
förhand
ryhmätyö
grupparbete
sujua
flyter på
näkökulma,
aspekti
aspekt

Suomalaisnuoret pohtivat luotettavia tiedonlähteitä

Mediataidot ovat tärkeä kansalaistaito, jota yhteiskunnan ymmärtäminen vaatii kaikenikäisiltä. Toimittaja Matilda Peltonen tapasi 18-vuotiaat lukiolaiset Oonan, Jennyn ja Elinan Espoossa ja kysyi heidän medialukutiedoistaan ja -taidoistaan.

Miten käytät mediaa tiedonhaussa?

Oona

Mä seuraan Hesaria ja Yleä Instagramissa, niin sielt löytyy paljon ja sit kun kaverit jakaa niin sitten niit tulee katottua.

Elina

Ehkä just sillai Instagramissa tulee kaikenlaisia postauksia vastaan, et niistä sit saa tietynlaista tietoa.

luotettava
pålitlig
tiedonlähde
informationskälla
mediataidot
mediakunnighet
yhteiskunta
sambälle
medialukutaito
medie- och
informations-
kunnighet (MIK)
tiedonhaku
skaffa information
kaverit
kompisar
jakaa
dela
postaus
delning, inlägg

Miten tunnistaa luotettavan tiedonlähteen?

Elina

No tota noin....

Jenny

Hyvät asiantuntijat, jotka on kyseiseltä alalta eikä joltain päinvastaiselta alalta. Ja sit monipuoliset lähteet tai monipuolista informaatiota.

Oona

No kaikki isoimmat ja luotettavimmat, just joku Hesari ja Yle niin niil on tosi luotettavaa tietoa. Ja sit jotain isoja IG-käyttäjiä niiltä löytyy paljon, mut toki niissäkin on aina riskit.

Mitä on medialukutaito sulle?

Oona

Just sitä, et osaa harkita, et mitä jakaa eteenpäin, et mikä on oikeesti luotettavaa tietoa, luotettavalta käyttäjältä.

Elina

No ehkä se just, et löytää myös tietoa monista näkökulmista.

tietylainen
viss sorts
tunnistaa
känna igen
tota noin
öh
asiantuntija
sakkunnig, expert
ala
bransch
päinvastainen
motsatsen
monipuolinen
mångsidig
lähde
källa
IG-käyttäjä
Instagram-
användare
toki
dock
riski
risk
jakaa
dela
harkita
överväga
oikeasti
på riktigt
näkökulma
synvinkel

Läpimurtoartisti kahmi suomalaisia gaalaehdokkuuksia

Emma-gaala on suomalaisen musiikin suurin vuotuinen palkintojuhla. Toukokuussa järjestettävässä gaalassa palkitaan edellisvuoden parhaat artistit, kappaleet ja musiikin tekijät. Vuonna 2020 läpi lyönyt artisti **Behm** on ehdolla kuudessa kategoriassa, joista vuoden biisi on yksi. Megahitiksi noussutta **Hei rakas** -kappaletta on striimattu yli 18 miljoonaa kertaa.

*Hei rakas kerro mulle
Mikä on tää tunne
Kun ei riitä Linnunratakaan
Voisin tehdä kodin kauniin
Tai laulun valmiin
Mut ilman sua ne olis sointuja vaan*

läpimurto
genombrott
kahmia
skaffa sig
vuotuinen
årlig
palkita
belöna
ehdokkuus
nominering
biisi, kappale
låt

Tämä oli vuoden 2021 ensimmäinen *Ajankohtaista suomeksi*.
Kuullaan taas!